

Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové
Hodnocení diplomové práce oponentkou práce

Jméno autorky: Bc. Dagmar Štěrbová

Název práce: Porovnání didaktických prostředků ve výuce cizích jazyků

**Oponentka práce: Mgr. Daniela VRABCOVÁ, Ph.D. Katedra pedagogiky a psychologie
PdF**

Téma a struktura práce: Diplomová práce svým názvem deklaruje interdisciplinární a oborově didaktické zaměření, konkrétně je zacíleno na didaktiku cizích jazyků. Výběr tématu práce považuji za zajímavé a přínosné s ohledem na aprobaci autorky práce, tj. učitelství pro 2. stupeň ZŠ anglický jazyk a literatura, ruský jazyk a literatura.

Cílem práce (dle anotace): „*porovnat didaktické prostředky používané na jazykových školách s prostředky používanými na základních a středních školách.*“

Práce je členěna na teoretickou a praktickou část.

Teoretická část: Teoretická část představuje základní typologii obecně didaktických prostředků, pozornost je věnována zejména nemateriálním prostředkům (metodám, formám, v podkapitole 3.2 i didaktický zásadám a nemateriálním prostředkům).

V teoretické části autorka bohužel zůstává na úrovni obecné didaktiky. Nedostatečně je reprezentovaná oborově didaktická část a moderní výukové přístupy. Autorka zcela nedostatečně využívá zahraniční zdroje. Pro praktickou část je aplikována zejména typologie metod dle tradičních fází výuky – v tradičním pojetí: motivace – expozice – fixace- diagnóza-aplikace.

Za poměrně překvapující považuji, že autorka nevěnuje část textu v teoretické části velmi významnému didaktickému prostředku ve výuce cizích jazyků: učebnicím a výukovým programům; tyto figurují pouze v popisu pozorované reality s vazbou na konkrétní vyučovací hodiny. Prospělo by ucelenější pojednání, nebo i například přehledová tabulka apod.

Praktická část: V praktické části autorka využívá zejména kvalitativní přístup, metodologicky zejména pozorování. Domnívám se však, že autorka přístup nedostatečně specifikuje. V praktické části figuruje i dílčí dotazník. Metodologicky je praktická část nejednoznačně vymezena; metodologické náležitosti jsou charakterizovány s nižší úrovní přehlednosti a některá specifika spíše volně (charakteristika vzorku – dle jazyků, vyučujících a dalších klíčových parametrů pozorování. Metody aplikační v praktické části nejsou explicitně mapovány (snad pro aplikaci prolínající výuku cizích jazyků v komunikativním pojetí).

Autorka vychází z pozorování realizovaných v 38 vyučovacích hodinách (34: ZŠ a SŠ, 4: jazykové školy). Na získaných zjištěních i aplikovaném přístupu oceňuji zejména bližší orientaci v realitě výuky cizích jazyků v Hradci Králové. Celkově však text i prezentace zjištění působí roztríštěně.

Terminologicky, autorka nejednotně užívá pojem hospitace vs. náslech. Pojem tradiční školy užívá k odlišení od škol jazykových; toto pojetí považuji za spíše nestandardní. V práci je užito více metod, avšak nejednotně. Na str. 38 – 43 tak je předmětem zájmu dotazník (LITE, vzorek pravděpodobně 8 respondentů? Nezřetelné. Prospělo by ujasnění.).

Z práce je patrné, že autorka se musela vyrovnat s uzavřeností jazykových škol, soukromého sektoru.

Jazyková a stylistická úroveň práce: s dílčími rezervami

Formální stránka práce: s rezervami

Použitá literatura a použité zdroje: Autorka v textu práce pracuje s cca 15 odbornými zdroji. Zahraniční zdroje nedostatečně zastoupeny. Autorka zůstává v rovině obecné didaktiky.

Využitelnost pro teorii a praxi: nízká

Cíl práce splněn: s dílčími rezervami

Úroveň diplomové práce: Práce splňuje požadavky s významnými rezervami. Práci doporučuji k obhajobě.

Autorku prosím, aby u obhajoby prezentovala a specifikovala:

1. hlavní přínos teoretické části;
2. hlavní přínos praktické části. Která zjištění autorka považuje za nejzajímavější?
3. Prosím autorku, aby vysvětlila: a) nevyužití zahraničních zdrojů, b) nespecifikování učebnic a výukových programů v daných jazycích.
4. Současně prosím, aby autorka specifikovala: a) vzorek pozorování, b) zařazení dotazníku, včetně vzorku. Nejasné viz s. 39 - 43
5. Prosím o formulaci doporučení pro výzkumná šetření podobného typu (na základě získané zkušenosti).

V Hradci Králové 19. 5. 2019

Mgr. Daniela VRABCOVÁ, Ph.D.,
Oponentka práce